

Nr 201.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, m. m.; given Stockholms slott den 21 mars 1947.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed

dels jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva,

2) lag om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 13 april 1833 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning,

3) lag angående ändring i 16 § förordningen den 16 februari 1864 (nr 11 s. 101) om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall samt

4) lag om ändrad lydelse av 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattningsmed spritdrycker och vin,

dels ock föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

5) lag angående ändrad lydelse av 20 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket,

6) lag angående ändrad lydelse av 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppympning,

7) lag om ändrad lydelse av 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 (nr 72) angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning,

8) förordning om ändrad lydelse av 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin,

9) förordning om ändrad lydelse av 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefritt sprit,

10) förordning om ändrad lydelse av 18 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.,

11) förordning om ändring i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka, samt

12) förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom., 6 § och 14 § 2 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva.

Härigenom förordnas, att 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva,¹ skola erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

1 §.

Vill den, som tillhandlar sig lösören och tillåter, att desamma få i säljarens vård kvarbliva, att vad han tillhandlat sig skall fredas från utmätning för säljarens skuld och i händelse av dennes konkurs från boets tillgångar avskiljas, upprätte skriftlig avhandling om köpet, med förteckning å de köpta persedlarna och vittnens underskrift, och låte sedermera från predikstolen i kyrkan uti den församling, där säljaren bor, å nästa söndag, då gudstjänst därstädes hålles, om samma avhandling uppläsa kungörelse, upptagande säljarens och köparens namn och yrken, dagen då köpeavhandlingen blivit uppgjord samt köpeskillingens belopp, över vilket uppläsande bevis bör tecknas å handlingen; varefter denna bör, om egendomen finnes i stad med *rådsturätt*, inom åtta dagar efter kungörandet uppvisas, i *Stockholm hos överståthållarämbetets kansli, och i*

(Föreslagen lydelse:)

1 §.

Vill den, som tillhandlar sig lösören och tillåter, att desamma få i säljarens vård kvarbliva, att vad han tillhandlat sig skall fredas från utmätning för säljarens skuld och i händelse av dennes konkurs från boets tillgångar avskiljas, upprätte skriftlig avhandling om köpet, med förteckning å de köpta persedlarna och vittnens underskrift, och låte sedermera från predikstolen i kyrkan uti den församling, där säljaren bor, å nästa söndag, då gudstjänst därstädes hålles, om samma avhandling uppläsa kungörelse, upptagande säljarens och köparens namn och yrken, dagen då köpeavhandlingen blivit uppgjord samt köpeskillingens belopp, över vilket uppläsande bevis bör tecknas å handlingen; varefter denna bör, om egendomen finnes i stad med *rådhusrätt*, inom åtta dagar efter kungörandet uppvisas *inför rådhusrätten* för att i dess protokoll intagas samt, om

¹ Senaste lydelse av 1 och 3 §§ se SFS 1946: 840.

(Nuvarande lydelse:)

annan stad inför rådstuvurätten för att i dess protokoll intagas samt, om egendomen finnes å annan ort än nu sagts, ej allenast inom berörda tid för landsfiskalen i orten eller, där stadsfogde finnes, för stadsfogden uppvisas och i bestyrkt avskrift honom tillställas, utan ock senast inom en månad efter kungörandet inför häradsrätten till intagande i dess protokoll företes.

2 §.

Överståthållareämbetets kansli samt rådstuvu- och häradsrätter böra genast hos sig, till allmänhetens kännedom, angående uppvisade och inprotokollerade köpeavhandlingar, offentligen anslå kungörelser av enahanda innehåll, som ovan nämnt är.

3 §.

Är köpeavhandling så upprättad och behandlad, som i 1 § sägs, men inträffar utmätning inom trettio dagar efter det avhandlingen för intagande i protokollet hos överståthållareämbetets kansli eller inför rätten företeddes, eller försattes säljaren i konkurs efter ansökning, som gjorts inom sagda tid, vare den sålda egendomen ej fredad från att utmätas eller att till konkursboet räknas. Lag samma vare, där konkurs föregåtts av offentlig ackordsförhandling, som på grund av konkursen förfallit, eller följt på ansökning, som gjorts inom fjorton dagar från det kungörelse om ackordsförhandlings upphörande varit i allmänna tidningarna införd, samt beslutet om inledande av ackordsförhandling meddelats inom tid, som i första punkten sägs. Göres efter utgången av sistnämnda tid jäv mot kö-

(Föreslagen lydelse:)

egendomen finnes å annan ort än nu sagts, ej allenast inom berörda tid för landsfiskalen i orten eller, där stadsfogde finnes, för stadsfogden uppvisas och i bestyrkt avskrift honom tillställas, utan ock senast inom en månad efter kungörandet inför häradsrätten till intagande i dess protokoll företes.

2 §.

Rådhus- och häradsrätter böra genast hos sig, till allmänhetens kännedom, angående uppvisade och inprotokollerade köpeavhandlingar, offentligen anslå kungörelser av enahanda innehåll, som ovan nämnt är.

3 §.

Är köpeavhandling så upprättad och behandlad, som i 1 § sägs, men inträffar utmätning inom trettio dagar efter det avhandlingen inför rätten företeddes, eller försattes säljaren i konkurs efter ansökning, som gjorts inom sagda tid, vare den sålda egendomen ej fredad från att utmätas eller att till konkursboet räknas. Lag samma vare, där konkurs föregåtts av offentlig ackordsförhandling, som på grund av konkursen förfallit, eller följt på ansökning, som gjorts inom fjorton dagar från det kungörelse om ackordsförhandlings upphörande varit i allmänna tidningarna införd, samt beslutet om inledande av ackordsförhandling meddelats inom tid, som i första punkten sägs. Göres efter utgången av sistnämnda tid jäv mot köpeavhandling, vilken befinnes så upprättad och behandlad, som nyss sagts,

(Nuvarande lydelse:)

peavhandling, vilken befinner sig så upprättad och behandlad, som nyss sagts; vare, där jävet göres vid utmätningstillfälle, fordringsägaren skyldig att, om han vill fullfölja jävet, inom en månad därefter väcka talan mot såväl säljaren som köparen vid domstolen i den ort, där godset finnes, eller vare all talan i ty mål kvitt; och stånde godset i kvarstad, därest sökanden inom fjorton dagar efter utmätningförrättningen hos överexekutor ställer full borgen för den kostnad och skada, som av kvarstaden följa kan; var säljarens egendom avträdd till konkurs, skall vad om återvinning av lös egendom till konkursbo är stadgat i 39 § konkurslagen äga motsvarande tillämpning.

(Föreslagen lydelse:)

vare, där jävet göres vid utmätningstillfälle, fordringsägaren skyldig att, om han vill fullfölja jävet, inom en månad därefter väcka talan mot såväl säljaren som köparen vid domstolen i den ort, där godset finnes, eller vare all talan i ty mål kvitt; och stånde godset i kvarstad, därest sökanden inom fjorton dagar efter utmätningförrättningen hos överexekutor ställer full borgen för den kostnad och skada, som av kvarstaden följa kan; var säljarens egendom avträdd till konkurs, skall vad om återvinning av lös egendom till konkursbo är stadgat i 39 § konkurslagen äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning¹ skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

3 §.

Då förlagsinteckning sökes, skall den handling på grund varav inteckning åskas ingivas i huvudskrift samt vara åtföljd dels av intyg av magistrat

(Föreslagen lydelse:)

3 §.

Då förlagsinteckning sökes, skall den handling på grund varav inteckning åskas ingivas i huvudskrift samt vara åtföljd dels av intyg, *utfärdat i*

¹ Senaste lydelse se SFS 1936: 225.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

eller landsfiskal, att förlagstagaren utövar den uppgivna rörelsen samt att denna är av den art och drives i den omfattning som i 1 § sägs, dels ock, där enligt särskilda författningar anmälan hos ämbetsmyndighet eller tillstånd av sådan myndighet fordras för rörelsens drivande, av bevis att anmälan skett eller tillstånd meddelats.

Stockholm av poliskammaren och i övriga delar av riket av magistrat eller landsfiskal, att förlagstagaren utövar den uppgivna rörelsen samt att denna är av den art och drives i den omfattning som i 1 § sägs, dels ock, där enligt särskilda författningar anmälan hos ämbetsmyndighet eller tillstånd av sådan myndighet fordras för rörelsens drivande, av bevis att anmälan skett eller tillstånd meddelats.

Denna lag träder i kraft i den 1 januari 1948.

Förslag

till

Lag

angående ändring i 16 § förordningen den 16 februari 1864 (nr 11 s. 101) om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

Härigenom förordnas, att i 16 § förordningen den 16 februari 1864 om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall 1 punkten skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

1. Enär, utan — — — — — får begravas.

Vad om Konungens befallningshavande i första stycket är stadgat skall i Stockholm avse poliskammaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

F ö r s l a g

till

L a g

om ändrad lydelse av 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattningsmed spritdrycker och vin.

Härigenom förordnas, att 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 med särskilda bestämmelser angående olovlig befattningsmed spritdrycker och vin¹ skola erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

17 §.

3 mom. Förordnande, som i denna paragraf avses, meddelas i *Stockholm av överståthållarämbetet, i annan stad, där poliskammare finnes, av denna, och eljest av vederbörande åklagare.* Förordnande skall meddelas skriftligen; och skall, där den beslagtagna egendomens värde uppskattas till mindre än etthundra kronor, detta angivas i förordnandet.

23 §.

1 mom. Av böter, som ådömas enligt denna lag eller, på grund av stadgandet i 9 §, jämlikt lagen om straff för olovlig varuinförsel, så ock av behållna försäljningssumman för förverkad egendom eller av belopp, som utgivits i stället för sådan egendom, skall en tredjedel tillfalla kronan. Återstoden skall, då fråga är om böter, som ådömas på grund av stadgande i 1 kap., eller om försäljningssumman för eller värdet av egendom, som på grund av sådant stadgande dömts eller skolat dömas förverkad, ställas till generaltullstyrelsens förfogande att användas till det i 19 § i lagen om

(Föreslagen lydelse:)

17 §.

3 mom. Förordnande, som i denna paragraf avses, meddelas i stad, där poliskammare finnes, av denna och eljest av vederbörande åklagare. Förordnande skall meddelas skriftligen; och skall, där den beslagtagna egendomens värde uppskattas till mindre än etthundra kronor, detta angivas i förordnandet.

23 §.

1 mom. Av böter, som ådömas enligt denna lag eller, på grund av stadgandet i 9 §, jämlikt lagen om straff för olovlig varuinförsel, så ock av behållna försäljningssumman för förverkad egendom eller av belopp, som utgivits i stället för sådan egendom, skall en tredjedel tillfalla kronan. Återstoden skall, då fråga är om böter, som ådömas på grund av stadgande i 1 kap., eller om försäljningssumman för eller värdet av egendom, som på grund av sådant stadgande dömts eller skolat dömas förverkad, ställas till generaltullstyrelsens förfogande att användas till det i 19 § i lagen om

¹ Senaste lydelse, se betr. 17 § 3 mom. SFS 1928: 145 och betr. 23 § 1 mom. SFS 1938: 264.

(Nuvarande lydelse:)

straff för olovlig varuinförsel omfördälda ändamål och i annat fall fördelas med ena hälften till generaltullstyrelsen, att användas på sätt nyss sagts, och med andra hälften i Stockholm till *överståthållarämbetet*, i annan stad till magistraten samt eljest till länsstyrelsen, att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig hantering av rusdrycker.

(Föreslagen lydelse:)

straff för olovlig varuinförsel omfördälda ändamål och i annat fall fördelas med ena hälften till generaltullstyrelsen, att användas på sätt nyss sagts, och med andra hälften i Stockholm till *poliskammaren*, i annan stad till magistraten samt eljest till länsstyrelsen, att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig hantering av rusdrycker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 20 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket.

Härigenom förordnas, att 20 § lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse:)

20 §.

Klagan över beslut, som enligt denna lag meddelas av *annan* polischef *än* polismästaren i Stockholm, må föras hos länsstyrelse i den ordning, som för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut är bestämd.

Klagan över beslut, som enligt denna lag meddelas av länsstyrelse eller *polismästaren i Stockholm* eller poliskollegium, må föras hos Konungen i

(Föreslagen lydelse:)

20 §.

Klagan över beslut, som enligt denna lag meddelas av polischef, må föras hos länsstyrelse i den ordning, som för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut är bestämd.

Klagan över beslut, som enligt denna lag meddelas av länsstyrelse eller poliskollegium, må föras hos Konungen i vederbörande statsdepartement i den ordning, som nyss sagts.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

vederbörande statsdepartement i den ordning, som nyss sagts.

Över vägrad — — — — — fattat beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppypning.

Härigenom förordnas, att 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppypning¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

5 §.

5 §.

3 mom. Säger sig — — — nämnda paragraf.

Den, som av nu nämnd anledning vill hava barn undantaget från ympning, göra skriftligen ansökning där om hos medicinalstyrelsen. Innan ansökningen göres, åligger det sökanden att personligen inställa sig i Stockholm inför *överståthållarämbetet*, i annan stad inför magistraten och på landet hos landsfiskalen i orten samt förebringa utredning angående skälen för sina betänkligheter mot ympningen. Protokoll skall föras över vad vid sökandens inställelse förekommit, och har sökanden att vid sin ansökning foga utdrag av detta protokoll.

Den, som av nu nämnd anledning vill hava barn undantaget från ympning, göra skriftligen ansökning där om hos medicinalstyrelsen. Innan ansökningen göres, åligger det sökanden att personligen inställa sig i Stockholm inför *poliskammaren*, i annan stad inför magistraten och på landet hos landsfiskalen i orten samt förebringa utredning angående skälen för sina betänkligheter mot ympningen. Protokoll skall föras över vad vid sökandens inställelse förekommit, och har sökanden att vid sin ansökning foga utdrag av detta protokoll.

Finner medicinalstyrelsen — — —

Kungl. Maj:ts prövning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

¹ Senaste lydelse se SFS 1934: 136.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 (nr 72) angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning.

Härigenom förordnas, att 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

2 §.

4. Länsstyrelsen må, där undantag från förbud, varom i 1 mom. förmäles, för visst tillfälle finnes av omständigheterna påkallat, medgiva sådant undantag.

Prövas i fråga om visst barn undantag från förbudet vara av särskilda skäl påkallat samt kunna utan fara för menliga verkningar medgivas, må i Stockholm *överståthållarämbetet*, i annan stad magistraten eller, där sådan ej finnes, stadsstyrelsen samt i köping eller municipalsamhälle landsfiskalen i orten, efter hörande av vederbörande skolråd eller folkskolestyrelse samt barnavårdsnämnd, lämna medgivande därtill.

(Föreslagen lydelse:)

2 §.

4. Länsstyrelsen eller, såvitt gäller Stockholm, *poliskammaren*, må, där undantag från förbud, varom i 1 mom. förmäles, för visst tillfälle finnes av omständigheterna påkallat, medgiva sådant undantag.

Prövas i fråga om visst barn undantag från förbudet vara av särskilda skäl påkallat samt kunna utan fara för menliga verkningar medgivas, må i Stockholm *poliskammaren*, i annan stad magistraten eller, där sådan ej finnes, stadsstyrelsen samt i köping eller municipalsamhälle landsfiskalen i orten, efter hörande av vederbörande skolråd eller folkskolestyrelse samt barnavårdsnämnd, lämna medgivande därtill.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

F ö r s l a g

till

F ö r o r d n i n g

om ändrad lydelse av 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207)
angående tillverkning och beskattning av brännvin.

Härigenom förordnas, att 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 angående tillverkning och beskattning av brännvin skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse:)

46 §.

1. Av böter som ådömas enligt denna förordning samt av värdet av redskap och annan egendom som förklarats förbrutna skola två tredjedelar ställas i Stockholm till *överståthållar-ämbetets*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter som Konungen utfärdar användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

(Föreslagen lydelse:)

46 §.

1. Av böter som ådömas enligt denna förordning samt av värdet av redskap och annan egendom som förklarats förbrutna skola två tredjedelar ställas i Stockholm till *poliskammarens*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter som Konungen utfärdar användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

F ö r s l a g

till

F ö r o r d n i n g

om ändrad lydelse av 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508)
angående handel med skattefri sprit.

Härigenom förordnas, att 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 angående handel med skattefri sprit¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

¹ Senaste lydelse se SFS 1921: 362.

(Nuvarande lydelse:)

32 §.

2 mom. Av böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom av värdet av vad som jämlikt densamma är att anse såsom förbrutet, tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men, om så ej är fallet, ställas i Stockholm till *överståthållarämbetets*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

Andel, som — — — — — i tjänsten.

(Föreslagen lydelse:)

32 §.

2 mom. Av böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom av värdet av vad som jämlikt densamma är att anse såsom förbrutet, tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men, om så ej är fallet, ställas i Stockholm till *polis-kammarens*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 18 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.

Härigenom förordnas, att 18 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 angående alkoholhaltiga preparat m. m.¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse:)

18 §.

2 mom. Av böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom av

(Föreslagen lydelse:)

18 §.

2 mom. Av böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom av

¹ Senaste lydelse se SFS 1921: 363.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

värdet av vad som jämlikt densamma är att anse såsom förbrutet, tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men, om så ej är fallet, ställas i Stockholm till *överståthållarämbetets*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

värdet av vad som jämlikt densamma är att anse såsom förbrutet, tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men, om så ej är fallet, ställas i Stockholm till *polis-kammarens*, i annan stad till magistratens samt å landet till länsstyrelsens förfogande att i enlighet med föreskrifter, som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig rusdrycks- eller sprithantering. Återstoden tillfaller kronan.

Andel, som — — — — — i tjänsten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka.

Härigenom förordnas, att 8 § 2 mom. tredje stycket, 13 § 3 mom. tredje stycket, 14 § tredje stycket och 27 § 2 mom. andra stycket förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka skola upphöra att gälla samt att 10 § 1 mom. och 27 § 3 mom. samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

10 §.

10 §.

1. Försäljning genom kringföring av pilsnerdricka må av den, som till-

1. Försäljning genom kringföring av pilsnerdricka må av den, som till-

¹ Senaste lydelse, se betr. 10 § 1 mom. SFS 1945: 60 och betr. 27 § 3 mom. SFS 1933: 214.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

verkat varan, bedrivs i stad, dock endast inomhus och till därstädes boende. Sådan försäljning må äga rum inom stadens planlagda område utan särskilt tillstånd och utom samma område, därest Konungens befallningshavande på gjord ansökning därtill meddelar tillstånd. Över dylik ansökan skall Konungens befallningshavande inhämta yttranden från stadens nykterhetsnämnd samt, *där fråga är om annan stad än Stockholm*, magistraten.

27 §.

3. Om sådan försäljning av pilsnerdricka, varom förmäles i 12 § b), befinnes ske i större omfattning eller på annat sätt, än i nämnda lagrum avses, må Konungens befallningshavande ävensom i *annan stad än Stockholm* magistrat samt på landet kommunalnämnd förbjuda fortsättande av rörelsens bedrivande. I fråga om verkställighet och underställning av sådant beslut, som meddelats av magistrat eller kommunalnämnd, skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i 2 mom. finnes stadgat.

verkat varan, bedrivs i stad, dock endast inomhus och till därstädes boende. Sådan försäljning må äga rum inom stadens planlagda område utan särskilt tillstånd och utom samma område, därest Konungens befallningshavande på gjord ansökning därtill meddelar tillstånd. Över dylik ansökan skall Konungens befallningshavande inhämta yttranden från stadens nykterhetsnämnd samt magistraten.

27 §.

3. Om sådan försäljning av pilsnerdricka, varom förmäles i 12 § b), befinnes ske i större omfattning eller på annat sätt, än i nämnda lagrum avses, må Konungens befallningshavande ävensom i stad magistrat samt på landet kommunalnämnd förbjuda fortsättande av rörelsens bedrivande. I fråga om verkställighet och underställning av sådant beslut, som meddelats av magistrat eller kommunalnämnd, skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i 2 mom. finnes stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 5 § 1 mom., 6 § och 14 § 2 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Härigenom förordnas, att 5 § 1 mom., 6 § och 14 § 2 mom. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

5 §.

5 §.

1. Länsstyrelse äger — — — särskilt tillstånd.

Tillstånd till — — — — — nu sagts.

Ansökan om tillstånd göres skriftligen hos vederbörande länsstyrelse samt skall innehålla uppgift å det ställe, där utskänknings rum, och åtföljas av intyg, utvisande sökandens behörighet att idka rörelsen. Över ansökan, som rätteligen skett, skall länsstyrelsen inhämta yttrande av nykterhetsnämnden och därjämte i *annan* stad än *Stockholm* av magistrat och på landet av landsfiskal; yttrande bör innehålla bestämt till- eller avstyrkande med angivande av skälen därför. Finner länsstyrelsen ansökan av beskaffenhet att böra bifallas, meddelas tillstånd till den sökta rättigheten att gälla tills vidare.

Ansökan om tillstånd göres skriftligen hos vederbörande länsstyrelse samt skall innehålla uppgift å det ställe, där utskänknings rum, och åtföljas av intyg, utvisande sökandens behörighet att idka rörelsen. Över ansökan, som rätteligen skett, skall länsstyrelsen inhämta yttrande av nykterhetsnämnden och därjämte i stad av magistrat och på landet av landsfiskal; yttrande bör innehålla bestämt till- eller avstyrkande med angivande av skälen därför. Finner länsstyrelsen ansökan av beskaffenhet att böra bifallas, meddelas tillstånd till den sökta rättigheten att gälla tills vidare.

6 §.

6 §.

Vill någon i andra fall än som avses i 4 § 1 mom. och 5 § bedriva utskänkning av alkoholfria drycker, göra därom skriftligen anmälan, i *Stockholm* hos *överståthållarämbetet*, i *annan* stad hos magistraten och på landet hos landsfiskalen. Anmälan

Vill någon i andra fall än som avses i 4 § 1 mom. och 5 § bedriva utskänkning av alkoholfria drycker, göra därom skriftligen anmälan, i stad hos magistraten och på landet hos landsfiskalen. Anmälan skall innehålla uppgift och åtföljas av in-

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

skall innehålla uppgift och åtföljas av intyg, som i 5 § 1 mom. tredje stycket sägs.
 intyg, som i 5 § 1 mom. tredje stycket sägs.

Har anmälan — — — meddelas nykterhetsnämnden.

Förmenar någon — — — överklagade förhållandet.

14 §.

2. I fall, som i 1 mom. sägs, må ock i *annan* stad än *Stockholm* magistraten och på landet kommunalnämnden förbjuda utskänknings fortsatta bedrivande. Beslutet därom gånge genast i verkställighet men skall, vid äventyr att förbudet eljest går åter, senast inom åtta dagar underställas prövning av länsstyrelsen, som har att för viss tid fastställa förbudet eller ock att upphäva detsamma.

14 §.

2. I fall, som i 1 mom. sägs, må ock i stad magistraten och på landet kommunalnämnden förbjuda utskänknings fortsatta bedrivande. Beslutet därom gånge genast i verkställighet men skall, vid äventyr att förbudet eljest går åter, senast inom åtta dagar underställas prövning av länsstyrelsen, som har att för viss tid fastställa förbudet eller ock att upphäva detsamma.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars
1947.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen anmäler statsrådet Mossberg fråga om *vissa författningsändringar i anledning av omorganisation av överståthållarämbetet* samt anför.

Tidigare denna dag har jag framlagt förslag till en omorganisation av överståthållarämbetet, syftande till att ur ämbetet utbryta sådana delar, som handhava uppgifter, vilka i andra magistratsstäder ankomma på kommunalt bekostade organ, nämligen skatteverkets mantals-, uppbörds- och debiteringsavdelningar samt poliskammaren. Övriga delar av ämbetet, utgörande de nuvarande båda kansliavdelningarna jämte en nyinrättad skatteavdelning, komma att bilda ett på riksstaten i sin helhet uppfört överståthållarämbete med i huvudsak samma uppgifter som en länsstyrelse.

I sammanhang härmed har jag angivit de grunder, enligt vilka arbetsuppgifterna böra fördelas på ämbetet och de ur detsamma utbrutna, kommunalt bekostade delarna. Såvitt gäller skatteverkets uppdelning överensstämma dessa grunder med arbetsfördelningen mellan å ena sidan länsstyrelser och å andra sidan magistrater jämte dem underställda organ samt uppbördsverken i sådana rikets magistratsstäder, som ej ingå i fögderi. I vad angår poliskammarens utbrytning har, med huvudsaklig ledning av vad olika författningsföreskrifter innehålla beträffande ärendenas handläggning, ärendefördelningen i princip anslutits till vad i andra magistrats- och poliskammarstäder gäller, varvid emellertid i fråga om magistratsärendena hänsyn måst tagas till att Stockholm saknar magistrat i vanlig bemärkelse.

Från de sålunda iakttagna grunderna i fråga om arbetsuppgifternas fördelning mellan överståthållarämbetet och poliskammaren ha i enlighet med vad jag i det tidigare omförmälda sammanhanget omnämnt vissa undantag ansetts böra ske. Dessa undantag syfta till att hos en och samma myndighet sammanföra ärenden, vilka merendels förekomma jämsides och ur allmänhetens synpunkt bilda en enhet eller vilka eljest äga nära sammanhang. I samband med omorganisationen ha slutligen vissa uppgifter ansetts böra överföras till utom det nuvarande överståthållarämbetet stående myndigheter för åstadkommande av överensstämmelse med förhållandena i landet i övrigt.

En omorganisation av överståthållarämbetet enligt nu angivna riktlinjer medför behov av åtskilliga författningsändringar. Till den del dessa sammanhånga med skatteverkets uppdelning torde förslag i ämnet få framläggas senare. Jag anhåller emellertid nu att få till behandling upptaga frågan om författningsändringar, som påkallas av poliskammarens utbrytning ur överståthållarämbetet ävensom vissa ärendens överförande till annan myndighet.

Inom de lagstiftningsområden, som äro av intresse i detta sammanhang, hava olika sätt använts för att angiva den förvaltningsmyndighet, som i Stockholm äger handlägga visst ärende. Följande huvudtyper kunna härvid anföras.

a) »Länsstyrelsen» eller »Konungens befallningshavande» angives som handläggande myndighet utan att särbestämmelser meddelats för Stockholm. Härvid må erinras om kungörelsen den 21 februari 1919 (nr 69), varigenom förordnats, att då benämningen länsstyrelse av Kungl. Maj:t eller annan statsmyndighet användes skall därmed, såvitt annorlunda ej angives eller av förhållandena uppenbarligen framgår, avses jämväl överståthållarämbetet.

b) »Polismyndigheten» har ålagts viss uppgift utan att därvid särbestämmelser meddelats för Stockholm. Enligt lagen den 15 juni 1944 (nr 415) om vad i allmänhet skall med polismyndighet avses, skall uppgiften i dylikt fall i stad med poliskammare — och således jämväl i Stockholm — tillkomma denna.

c) »Överståthållarämbetet» har angivits som behörig myndighet beträffande Stockholm, under det att handläggningen i övriga städer med magistrat eller poliskammare tillkommer någon av dessa senare båda myndigheter.

d) »Överståthållarämbetet» har i vissa för Stockholm lokalt gällande författningar ensamt tilldelats vissa funktioner.

e) »Magistraten» har angivits som behörig myndighet utan att särbestämmelser meddelats för Stockholm. Härvid får beaktas föreskriften i den av Kungl. Maj:t den 27 november 1942 (nr 919) fastställda instruktionen för överståthållarämbetet, att ämbetet har att, i den mån icke annorlunda finnes stadgat, för huvudstaden fullgöra de åligganden och utöva de befogenheter, vilka för annan stad, varest magistrat finnes, ankomma å denna.

Utöver de nu angivna, vanligast förekommande uttryckssätten förekomma ytterligare ett antal sådana för vilka här icke torde behöva redogöras.

Med hittills tillämpad organisationsform, enligt vilken poliskammaren utgjort en avdelning inom överståthållarämbetet, har ärendefördelningen mellan poliskammaren och övriga avdelningar av överståthållarämbetet icke varit bunden genom det i en författning använda uttryckssättet beträffande visst ärendes handläggning. Möjlighet har funnits att instruktionsvägen bestämma i detta hänseende. Enligt instruktionen för överståthållarämbetet handläggas sålunda å de statliga kansliavdelningarna jämväl vissa ärenden, som i annan stad med poliskammare ankomma på denna, under det att på poliskammaren ärenden av länsstyrelsenatur förekomma.

I och med den förordade utbrytningen av poliskammaren ur överståthållar-

ämbetet måste en författningsmässig reglering av ärendesfördelningen ske i sådana fall då vederbörande författningar angiva den i Stockholm handläggande myndigheten på annat sätt än som överensstämmer med den nya organisationen. Därest i viss författning överståthållarämbetet, länsstyrelse eller Konungens befallningshavande tilldelats uppgift, som även framdeles skall ankomma på överståthållarämbetets handläggning, erfordras däremot ingen författningsåtgärd och ej heller då i författningen poliskammare, polismyndighet eller polischef tilldelats uppgift, som efter omorganisationen skall tillhöra poliskammarens ämbetsområde. Det må framhållas att med den av mig föreslagna ärendesfördelningen i ett stort antal fall överensstämmelse i nyssnämnda hänseenden föreligger. I den mån författningsåtgärd påkallas, vilket främst gäller ett antal poliskammarärenden, där överståthållarämbetet anges som handläggande myndighet i Stockholm, är det möjligt att framgå på två olika vägar.

Enligt det ena alternativet, vilket förordats i det till grund för omorganisationsförslaget i förevarande del liggande betänkande, som avgivits av särskilt tillkallad utredningsman, utfärdas en särskild lag om handläggning av poliskammaren i Stockholm utav vissa ärenden, vilka enligt lag eller författning ankomma på överståthållarämbetet. I en dylik lag skulle enligt utredningsmannens förslag kunna, med visst undantag, generellt föreskrivas handläggning å poliskammaren av ärenden, vilka i Stockholm hänförts till överståthållarämbetet men eljest i stad med poliskammare tillkomma denna. I fråga om uppgifter, vilkas handhavande enligt vederbörande författning i Stockholm ankommer på överståthållarämbetet men eljest i stad med magistrat tillhöra denna, vore emellertid en liknande generell föreskrift icke möjlig. Enligt utredningsmannens förslag finge i stället i den nyssnämnda lagen uppräknade ske av överståthållarämbetet i olika författningar tillagda uppgifter av magistratsnatur, som skola handläggas av poliskammaren. Vid sidan av en dylik sammanfattande lag erfordrades enligt utredningsmannen särskilda ändringar i ett antal författningar, vilka svårigen kunde inbegripas under de generella föreskrifterna. I poliskammarens blivande instruktion skulle därjämte, enligt vad utredningsmannen förordat, intagas föreskrift om handläggning å poliskammaren av vissa uppgifter, vilka i vederbörande författningar angivits skola tillhöra magistrat utan att därvid särbestämmelse meddelats för Stockholm.

Det andra alternativet innebär att ändring vidtages i varje enskild författning, där sådan erfordras för vinnande av överensstämmelse med den beslutade ärendesfördelningen.

För egen del har jag ansett mig böra förorda det senare alternativet. Det kan visserligen härvid icke undvikas, att behov av ändring kommer att föreligga beträffande ett förhållandevis betydande antal författningar, vilket är mindre tilltalande då ändringarna väsentligen äro av formell natur. Å andra sidan måste det såväl för enskilda som för myndigheter vara till avsevärd fördel att beträffande ett av viss författning reglerat ärende direkt av författningen få besked angående den i Stockholm behöriga myndigheten. Framhållas må, att ändringar i enskilda författningar icke heller enligt det

först redovisade alternativet kunna undvikas i ett flertal fall, ävensom att den av utredningsmannen föreslagna lagen kan komma att behöva ändras i den mån de däri uppräknade författningsrummen ändras eller ersättas av nya.

Då jag nu övergår till att redogöra för de författningsändringar, som i enlighet med det anförda påkallas vid den av mig förordade ärendesfördelningen mellan överståthållarämbetet och den ur ämbetet utbrutna poliskammaren, torde jag få lämna åsido sådana författningar, vid vilkas tillkomst riksdagen icke medverkat; frågan om ändringar i sådana författningar torde få anstå, till dess riksdagen fattat sitt beslut i anledning av den föreslagna omorganisationen. Övriga författningar, som här äro i fråga, äro till en del sådana, vilkas avfattning godkänts av riksdagen. Beträffande andra författningar åter gäller, att riksdagen endast på det sätt medverkat vid deras tillkomst, att Kungl. Maj:t inhämtat riksdagens yttrande över förslag till författningarna, innan dessa utfärdats. Behov av att underställa riksdagen förslag till ändring av sistnämnda författningar torde icke föreligga, utan torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagens beslut i omorganisationsfrågan anmälts, vidtaga de erforderliga författningsändringarna. I fråga om författningar, vilkas lydelse godkänts av riksdagen, torde däremot förslag till ändringar böra föreläggas riksdagen för antagande i samband med omorganisationsförslaget.

Såsom jag i samband med min anmälan tidigare i dag av omorganisationsförslaget anført, har utredningsmannen för att fastställa ett ärendes natur av länsstyrelse-, magistrats- eller poliskammarärende med huvudsaklig ledning av i instruktionen för överståthållarämbetet och ämbetets arbetsordningar upptagna förteckningar över förekommande ärenden genomgått samtliga de författningar, vilka överståthållarämbetets kansliavdelningar och poliskammaren ha att tillämpa i sin verksamhet. Med beaktande av utredningen och vad jag i samband med organisationsfrågan anført rörande jämkningar i utredningsmannens förslag synas ändringar av beskaffenhet att böra föreläggas riksdagen för antagande erforderliga i följande omfattning.

Enligt förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva ankomma vissa ärenden på »överståthållarämbetets kansli». Dessa ärenden avses i samband med ämbetets omorganisation skola överföras till Stockholms rådhusrätt, i anledning varav ändring erfordras i 1—3 §§ av förordningen.

Förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning innehåller i 3 § föreskrift att den som söker förlagsinteckning skall förete av magistrat eller landsfiskal utfärdat intyg angående vissa förhållanden. Sådant intyg avses skola i Stockholm utfärdas av poliskammaren, vilket kräver ändring av lagrummet.

Länsstyrelses befattningsmed ärenden angående dödsfall utan föregående sjukdom och rättsmedicinska obduktioner grundar sig å stadgande i 16 § 1

punkten strafflagens promulgationsförordning, däri stadgas att vederbörande kronobetjänt skall, då någon utan vederbörligen föregående sjukdom finnes ligga död, inberätta förhållandet till Konungens befallningshavande eller domaren, som efter omständigheterna äger förordna om läkarbesiktning och undersökning vid domstol. Dessa ärenden handläggas i Stockholm å poliskammaren och föreslås även efter omorganisationen skola tillhöra dennas arbetsområde. Till stadgandet torde fördenskull böra göras ett tillägg av innehåll att vad om Konungens befallningshavande är stadgat skall i Stockholm avse poliskammaren därstädes.

I 17 § 3 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin föreskrives att visst förordnande skall meddelas i Stockholm av överståthållarämbetet men i annan stad, där poliskammare finnes, av denna. I enlighet med innebörden av den föreslagna omorganisationen bör här särbestämmelsen för Stockholm utgå. I 23 § samma lag meddelas vidare föreskrifter om fördelning av vissa bötesmedel m. m., därvid överståthållarämbetet tillagts vissa befogenheter. Dessa avses skola liksom hittills utövas av poliskammaren och lagrummet bör ändras i enlighet härmed.

I samband med poliskammarens utbrytning ur överståthållarämbetet avses de i 20 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket meddelade särbestämmelserna för Stockholm angående besvär över beslut som meddelats enligt nämnda lag skola upphävas, varför dessa bestämmelser böra utgå ur lagtexten.

Enligt 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppympning skall vid ansökan om befrielse från ympningstvånget viss utredning äga rum inför överståthållarämbetet. Sådan utredning föreslås skola liksom hittills ske inför poliskammaren, i anledning varav lagrummets lydelse bör ändras.

Motsvarande ändring bör vidtagas i 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 (nr 72) angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning, såvitt angår undantag beträffande visst barn från i lagen stadgat förbud. Fråga om undantag från förbudet för visst tillfälle är i andra städer ett länsstyrelseärende. På sätt jag vid anmälan av omorganisationsförslaget anförde böra emellertid dylika ärenden i Stockholm såsom hittills handläggas av poliskammaren, varför även i denna del lagrummet bör ändras.

I 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin, 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit och 18 § 2 mom. förordningen samma dag (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m. finnas upptagna bestämmelser om bötesfördelning av samma art som i det föregående omnämnts beträffande 1924 års lag med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin, varför motsvarande ändring som i sistnämnda lag bör vidtagas i förordningarna. Enahanda före-

skriften innehåller 7 kap. 22 § förordningen den 18 juni 1937 (nr 436) angående försäljning av rusdrycker. Då i denna förordning generellt stadgas att vad som enligt förordningen tillhör magistrats handläggning ankommer på poliskammare, där sådan finnes inrättad, erfordras emellertid här intet särstadgande för Stockholms del.

I sistnämnda förordning torde i anledning av vad jag förordat i fråga om prövningen av ärenden angående tillstånd till utskänkning av rusdrycker i samband med offentlig tillställning samt under utsträckt tid för tillfällig behov ändring böra ske även i 5 kap. 3 § och 4 § 1 mom. Därjämte torde i 5 kap. 11 § föreskriften om överståthållarämbetets befattning med utseende av besiktningsmän för utskänkningslokal böra utgå, i följd varav dessa ärenden övergå å poliskammaren.

Likartade bestämmelser om utseende av besiktningsmän som de nu omnämnda förekomma i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka och förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker. Ändringsförslag beträffande dessa bestämmelser kommer att anmälas av chefen för finansdepartementet i samband med fråga angående viss annan ändring i bestämmelserna. Enligt 27 § 2 mom. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka kan i vissa fall, då tillstånd till handel med pilsnerdricka meddelats, i stad magistraten och på landet kommunalnämnden förbjuda försäljningens fortsatta bedrivande. Beslutet skall underställas länsstyrelsens prövning. I Stockholm skall det enligt särskilt stadgande tillkomma överståthållarämbetet att meddela dylikt förbud. Vidare stadgas i 27 § 3 mom. att, om s. k. inackorderingsutskänkning till spisande gäster bedrivs i större omfattning, länsstyrelsen ävensom, i annan stad än Stockholm, magistraten och på landet kommunalnämnden må förbjuda rörelsens fortsatta bedrivande. Om underställning av beslut, som meddelats av magistrat eller kommunalnämnd, gäller detsamma som enligt 2 mom. av paragrafen. Därest poliskammaren i Stockholm utbrytes ur överståthållarämbetet, bör angående rätten att i Stockholm meddela förbud som nu nämnts och om underställning därav gälla samma regler som i andra poliskammarstäder. Särbestämmelserna för Stockholm böra alltså utgå ur författningstexten.

Vad sist anförts äger motsvarande tillämpning i fråga om 14 § förordningen angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, vilket lagrum innehåller föreskrifter om meddelande av förbud i vissa fall mot utskänknings fortsatta bedrivande.

I fråga om sistnämnda förordning påkallar den ifrågasatta omorganisationen av överståthållarämbetet vidare en jämkning av bestämmelsen i 6 § om anmälningsskyldighet då någon vill bedriva utskänkning av alkoholfria drycker i andra fall än som avses i 4 § 1 mom. och 5 §. Jämkningsen är av rent formell art, eftersom i Stockholm tillståndstvång råder beträffande sådan utskänkning.

I fråga om förordningarna angående försäljning av rusdrycker, pilsnerdricka och vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker kräves, utöver vad av det föregående framgår, åtskilliga ändringar, som sammanhånga därmed, att då i författningarna föreskrivits, att i vissa fall vid handläggning av ärenden om tillstånd till utskänkning yttrande skall inhämtas från magistraten, undantag gjorts beträffande Stockholm. Med magistrat förstås i förordningarna poliskammare, där sådan finnes inrättad. Då Stockholm jämföras med övriga poliskammarstäder, böra ifrågavarande undantagsbestämmelser för Stockholm utgå. De åsyftade bestämmelserna äro upptagna i 3 kap. 9 § 1 och 2 mom., 10 § 3 mom., 11 § 3 mom. och 20 § 1 mom. samt 5 kap. 4 § 1 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen, 8 § 2 mom. tredje stycket, 10 § 1 mom., 13 § 3 mom. tredje stycket och 14 § tredje stycket förordningen angående försäljning av pilsnerdricka samt 5 § 1 mom. tredje stycket förordningen angående försäljning av vissa alkoholfria eller därmed jämförliga drycker.

I enlighet med vad jag sålunda anfört ha inom socialdepartementet upprättats här bilagda förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;

2) lag om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning;

3) lag angående ändring i 16 § förordningen den 16 februari 1864 (nr 11 s. 101) om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall;

4) lag om ändrad lydelse av 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin;

5) lag angående ändrad lydelse av 20 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket;

6) lag angående ändrad lydelse av 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppympning;

7) lag om ändrad lydelse av 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 (nr 72) angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning;

8) förordning om ändrad lydelse av 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin;

9) förordning om ändrad lydelse av 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefria sprit;

10) förordning om ändrad lydelse av 18 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.;

11) förordning om ändring i förordningen den 18 juni 1937 (nr 436) angående försäljning av rusdrycker;

12) förordning om ändring i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka samt

13) förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom., 6 § och 14 § 2 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Av dessa författningsförslag¹ äro de under 1)—4) upptagna av beskaffenhet att lagrådets utlåtande över desamma bör inhämtas.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över de under 1)—4) upptagna lagförslagen måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Nils Hedfors.

---

¹ De under 1)—10), 12) och 13) upptagna författningsförslagen, vilka äro lika lydande med de vid propositionen fogade förslagen i samma ämnen, ha här uteslutits.

F ö r s l a g

till

F ö r o r d n i n g**om ändring i förordningen den 18 juni 1937 (nr 436) angående försäljning av rusdrycker.**

Härigenom förordnas, att 3 kap. 9 §, 10 § 3 mom., 11 § 3 mom. och 20 § 1 mom., 5 kap. 3 §, 4 § 1 mom. och 11 § samt 7 kap. 22 § förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)***3 KAP.***Om rätt till detaljhandel.***9 §.**

1 mom. Över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning skall länsstyrelsen omedelbart inhämta yttrande av fullmäktige i kommunen. Dessa hava att i ärendet höra kommunens nykterhetsnämnd ävensom i *annan* stad *än Stockholm* magistraten samt på landet kommunalnämnden.

2 mom. Innan fullmäktige fatta beslut att söka tillstånd till årsutskänkning, skola yttranden inhämtas från systembolaget, kommunens nykterhetsnämnd ävensom i *annan* stad *än Stockholm* magistraten samt på landet kommunalnämnden.

10 §.

3 mom. Över meddelat tillstånd skall länsstyrelsen utfärda bevis med angivande av den tid tillståndet avser och de föreskrifter som fastställts att gälla. Avskrift av beviset skall tillställas kontrollstyrelsen ävensom *för annan* stad *än Stockholm* magistraten samt på landet kommunalnämnden och landsfiskalen.

Länsstyrelses beslut — — — i kungörelsen.

9 §.

1 mom. Över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning skall länsstyrelsen omedelbart inhämta yttrande av fullmäktige i kommunen. Dessa hava att i ärendet höra kommunens nykterhetsnämnd ävensom i stad magistraten samt på landet kommunalnämnden.

2 mom. Innan fullmäktige fatta beslut att söka tillstånd till årsutskänkning, skola yttranden inhämtas från systembolaget, kommunens nykterhetsnämnd ävensom i stad magistraten samt på landet kommunalnämnden.

10 §.

3 mom. Över meddelat tillstånd skall länsstyrelsen utfärda bevis med angivande av den tid tillståndet avser och de föreskrifter som fastställts att gälla. Avskrift av beviset skall tillställas kontrollstyrelsen ävensom i stad magistraten samt på landet kommunalnämnden och landsfiskalen.

¹ Senaste lydelse av 3 kap. 20 § 1 mom. se SFS 1945: 173.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

11 §.

3 mom. Kan det antagas uppkomma behov av tillfällig utskänkning inom en kommun under oktrojperiod eller del därav, må fullmäktige, efter hörande av kommunens nykterhetsnämnd ävensom i *annan* stad *än Stockholm* magistraten och på landet kommunalnämnden, uppdraga åt särskilt utsedda personer att under berörda tid i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar från systembolaget om tillstånd till tillfällig utskänkning. I enahanda ordning må fullmäktige även åt särskilt utsedda personer lämna uppdrag att ansöka om dylikt tillstånd för oktrojperiod eller del därav. Lämna fullmäktige uppdrag som förut nämnts, skola de jämväl fastställa allmänna villkor för upplåtande av tillstånd till utskänkning varom nu är fråga.

11 §.

3 mom. Kan det antagas uppkomma behov av tillfällig utskänkning inom en kommun under oktrojperiod eller del därav, må fullmäktige, efter hörande av kommunens nykterhetsnämnd ävensom i stad magistraten och på landet kommunalnämnden, uppdraga åt särskilt utsedda personer att under berörda tid i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar från systembolaget om tillstånd till tillfällig utskänkning. I enahanda ordning må fullmäktige även åt särskilt utsedda personer lämna uppdrag att ansöka om dylikt tillstånd för oktrojperiod eller del därav. Lämna fullmäktige uppdrag som förut nämnts, skola de jämväl fastställa allmänna villkor för upplåtande av tillstånd till utskänkning varom nu är fråga.

20 §.

1 mom. Har den — — — första borgenärssammanträdet.

Göres ej — — — föreståndaren meddelades.

Meddelande angående länsstyrelsens beslut i fall som avses i detta moment skall tillställas kontrollstyrelsen och systembolaget ävensom *för annan* stad *än Stockholm* magistraten samt på landet kommunalnämnden och landsfiskalen.

20 §.

Meddelande angående länsstyrelsens beslut i fall som avses i detta moment skall tillställas kontrollstyrelsen och systembolaget ävensom *i* stad magistraten samt på landet kommunalnämnden och landsfiskalen.

5 KAP.

Om utskänkning.

3 §.

Vid offentligt skådespel, varieté- eller cirkusföreställning eller, med undantag av konsert, annan föreställning, till vilken allmänheten har till-

3 §.

Vid offentligt skådespel, varieté- eller cirkusföreställning eller, med undantag av konsert, annan föreställning, till vilken allmänheten har till-

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

träde, så ock vid offentlig danstillställning må utskänkning ej ske i lokal eller å plats, där föreställningen eller danstillställningen äger rum, eller i annan därmed i inre förbindelse stående lokal; dock må länsstyrelsen, sedan i *annan* stad än *Stockholm* magistraten samt på landet kommunalnämnden avgivit yttrande, för särskilda fall medgiva rätt till sådan utskänkning.

träde, så ock vid offentlig danstillställning må utskänkning ej ske i lokal eller å plats, där föreställningen eller danstillställningen äger rum, eller i annan därmed i inre förbindelse stående lokal; dock må *i Stockholm poliskammaren och eljest* länsstyrelsen, sedan i stad magistraten samt på landet kommunalnämnden avgivit yttrande, för särskilda fall medgiva rätt till sådan utskänkning.

4 §.

4 §.

1 mom. Utskänkning må — — — tio eftermiddagen.

Länsstyrelsen må dock föreskriva, att utskänkningen skall avslutas tidigare än klockan tio eftermiddagen, eller, efter ansökan av systembolaget, medgiva, att utskänkningen må fortgå längre än till nämnda tidpunkt. Över sådan ansökan skall yttrande inhämtas i *Stockholm av stadsfullmäktige*, i *annan* stad av magistrat och stadsfullmäktige samt på landet av kommunalnämnd och kommunalfullmäktige. Ej må senare tid för utskänkings avslutande bestämmas än fullmäktige förordat.

Länsstyrelsen må dock föreskriva, att utskänkningen skall avslutas tidigare än klockan tio eftermiddagen, eller, efter ansökan av systembolaget, medgiva, att utskänkningen må fortgå längre än till nämnda tidpunkt. Över sådan ansökan skall yttrande inhämtas i stad av magistrat och stadsfullmäktige samt på landet av kommunalnämnd och kommunalfullmäktige. Ej må senare tid för utskänkings avslutande bestämmas än fullmäktige förordat.

Yppas för särskilt tillfälle behov av att utskänkningen fortgår efter klockan tio eftermiddagen eller den av länsstyrelsen enligt andra stycket bestämda tiden, må länsstyrelsen, efter hörande av magistraten i *annan* stad än *Stockholm* samt kommunalnämnden på landet, jämlikt de grunder som av stadsfullmäktige eller kommunalfullmäktige må hava bestämts, medgiva sådan förlängning av utskänkningstiden.

Yppas för särskilt tillfälle behov av att utskänkningen fortgår efter klockan tio eftermiddagen eller den av länsstyrelsen enligt andra stycket bestämda tiden, må *i Stockholm poliskammaren och eljest* länsstyrelsen, efter hörande av magistraten i stad samt kommunalnämnden på landet, jämlikt de grunder som av stadsfullmäktige eller kommunalfullmäktige må hava bestämts, medgiva sådan förlängning av utskänkningstiden.

Under högmässogudstjänst — — — äga rum.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

11 §.

Utskänkning må — — — — — sådan period.
 Besiktning hålles i stad av stadsfiskal eller den länsstyrelsen därtill förordnar och på landet av landsfiskal med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden i kommunen samt den andra i *Stockholm av överståthållarämbetet, i annan stad av magistraten och på landet av kommunalnämnden.*

Kostnad för — — — — — angående besiktning.

Har lokal — — — — — hos länsstyrelsen.

11 §.

Besiktning hålles i stad av stadsfiskal eller den länsstyrelsen därtill förordnar och på landet av landsfiskal med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden i kommunen samt den andra i stad av magistraten och på landet av kommunalnämnden.

7 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

22 §.

Av böter som ådömas enligt denna förordning samt värdet av rusdrycker jämte kärl och emballage som enligt denna förordning dömas förbrutna tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men om så ej är fallet, ställas i *Stockholm till överståthållarämbetets, i annan stad till magistratens samt på landet till länsstyrelsens förfogande att, i enlighet med föreskrifter som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig hantering av rusdrycker. Återstoden tillfaller kronan.*

Andel som — — — — — i tjänsten.

Utdömt vite tillfaller kronan.

22 §.

Av böter som ådömas enligt denna förordning samt värdet av rusdrycker jämte kärl och emballage som enligt denna förordning dömas förbrutna tillfalle en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren. Lika del skall, om särskild angivare eller beslagare finnes, tillfalla denne, men om så ej är fallet, ställas i stad till magistratens samt på landet till länsstyrelsens förfogande att, i enlighet med föreskrifter som Konungen utfärdar, användas till uppmuntran av polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig hantering av rusdrycker. Återstoden tillfaller kronan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 21 mars 1947.

Närvarande:

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 20 mars 1947 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 7 mars 1947, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

1) *lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;*

2) *lag om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning;*

3) *lag angående ändring i 16 § förordningen den 16 februari 1864 (nr 11 s. 101) om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall; samt*

4) *lag om ändrad lydelse av 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av chefen för socialdepartementets rättsavdelning revisionssekreteraren L. G. Ohlsson.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:

Åke Mossler.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars 1947.

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen anmäler statsrådet Mossberg lagrådets denna dag avgivna utlåtande över de till lagrådet den 7 mars 1947 remitterade förslagen till

1) *lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva;*

2) *lag om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning;*

3) *lag angående ändring i 16 § förordningen den 16 februari 1864 (nr 11 s. 101) om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall samt*

4) *lag om ändrad lydelse av 17 § 3 mom. och 23 § 1 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin.*

Med förmälan, att förslagen av lagrådet lämnats utan erinran, hemställer föredraganden att till riksdagen måtte avlåtas proposition med förslag om antagande av såväl ifrågavarande lagförslag som följande i statsrådsprotokollet för den 7 mars 1947 omnämnda författningsförslag, nämligen förslag till

5) *lag angående ändrad lydelse av 20 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket;*

6) *lag angående ändrad lydelse av 5 § 3 mom. lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppypning;*

7) *lag om ändrad lydelse av 2 § 4 mom. lagen den 9 april 1926 (nr 72) angående meddelande av förbud för barn att idka viss försäljning;*

8) *förordning om ändrad lydelse av 46 § 1 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin;*

9) *förordning om ändrad lydelse av 32 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit;*

10) *förordning om ändrad lydelse av 18 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.;*

11) *förordning om ändring i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka samt*

12) *förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom., 6 § och 14 § 2 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.*

Tillika anmäler föredraganden, beträffande det i förenämnda statsrådsprotokoll omförmälda förslaget till *förordning om ändring i förordningen den 18 juni 1937 (nr 436) angående försäljning av rusdrycker*, att fråga uppkommit om vissa andra ändringar i sistnämnda förordning, vilka komme att beröra jämväl paragrafer, om vilkas ändring i detta sammanhang vore fråga. Under åberopande härav hemställer föredraganden att med framläggande för riksdagen av förslag till ändring i rusdrycksförsäljningsförordningen i anledning av överståthållarämbetets omorganisation måtte få anstå, tills närmare ståndpunkt tagits till frågan om vidtagande av sådana ytterligare ändringar i förordningen som nyss nämnts.

Med bifall till föredragandens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Sven Sigurdson.

Stockholm 1947. Kungl. Boktryckeriet P. A. Norstedt & Söner.

471004